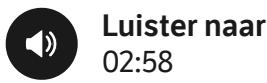

Opinie

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Sintels

 Ellen Deckwitz **1 juni 2023** **Leestijd 1 minuut**

Gistermiddag nam ik metro twee richting Nation, een lijn die deels bovengronds gaat en de reiziger zo op een mooi uitzicht op Parijs trakteert. Vanaf halte Barbès - Rochechouart werd de lucht echter verduisterd door een enorme rookkolom. Passagiers stootten elkaar aan, namen foto's, er klonk verontrust gefluister, tot vanuit het niets een jonge man naar de rookwolk wees en riep: „Jeanne d'Arc! *Elle est de retour!*”

De nationale heldin was terug. Men grinnikte en ontspande.

Achteraf bleek er brand te zijn uitgebroken in een groot warenhuis in Aubervilliers. Langer dan de rook bleef de grap van de jongen door mijn hoofd spoken, wat waarschijnlijk ook kwam omdat ik een tijdje terug het pamflet *Heksenmonument* had gelezen. Daarin wordt gepleit voor eerherstel van de slachtoffers van de heksenvervolgingen. Toen ik een kennis hierover vertelde, mompelde ze dat dat allemaal heus heel erg was maar dat de vervolgdgen zich dan ook maar niet met occulte zaken bezig hadden moeten houden.

Ik v... dat dit een *victim blaming* van jewelste was, stro... jkheid. Het pamflet stelt dat de slachtoffers vooral pe... weg werden geruimd omdat ze uit de pas liepen

Wilt u ook notificaties
ontvangen via deze browser?

Nee, bedankt

Ja, graag

of omdat men een zondebok nodig had. Mensen die misschien weleens een kruidenaftreksel hadden gebrouwen om iemand met buikkrampe of migraine verlichting te bieden maar die echt niet in hun blootje opwekkingsliederen voor de duivel liepen te zingen. De heksenvervolgingen gingen überhaupt niet om hekserij *an sich*. Het was vooral terreur waardoor zowel de kerkelijke als de wereldlijke macht nog vaster in het zadel kwam te zitten, want geen burger die na een razzia nog zijn kop boven het maaiveld durfde uit te steken.

Hekserij is een van de dodelijkste complottheorieën ooit geweest en nog steeds is er geen rehabilitatie van degenen die er in ons land voor werden vervolgd, veroordeeld en vermoord. En dat terwijl je gerust mag stellen dat de culturele sporen van de heksenvervolgingen nog altijd voelbaar zijn. Niet alleen in vrouwenhaat, maar überhaupt in de vijandigheid die iedereen die het ook maar waagt om af te wijken van de norm ten deel kan vallen.

Ik dacht terug aan Jeanne d'Arc; zij heeft tenminste nog eerherstel gehad. Van haar weten we de naam nog. Van talloze anderen, zowel vrouwen als mannen, meisjes als jongens, zijn niet alleen de lichamen, maar ook de namen in rook opgegaan. Van hun waardigheid resteerden slechts sintels. Een postume erkenning van het onrecht dat hun werd aangedaan, is het minste dat we kunnen doen.

Ellen Deckwitz schrijft op deze plek een wisselcolumn met Marcel van Roosmalen.

Een versie van dit artikel verscheen ook in [de krant van 1 juni 2023](#).

Wilt u ook notificaties
ontvangen via deze browser?